

Ročník 1969

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 1

Vydána dne 8. ledna 1969

Cena

OBSAH:

1. Zákon České národní rady o jednacím řádu České národní rady
  2. Zákon České národní rady o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České socialistické republiky
  3. Zákon České národní rady o vyhlásování zákonů České národní rady a jiných obecně závazných právních předpisů České socialistické republiky
- Oznámení o vydání obecných právních předpisů
Oznámení o uzavření mezinárodních smluv

1

ZÁKON

České národní rady

ze dne 8. ledna 1969

o jednacím řádu České národní rady

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Část I

§ 1

Úvodní ustanovení

[1] Jednací řád České národní rady upravuje zásady činnosti a organizace České národní rady, její styky navenek, zejména s vládou.

[2] Svě vnitřní poměry a další pravidla svého jednání upravuje si Česká národní rada v rámci tohoto zákona o jednacím řádu vlastním usnesením.

Část II

Ustavení České národní rady

§ 2

Ustavující schůzi nově zvolené České národní rady svolává předsednictvo České národní rady do 4 týdnů ode dne voleb.

§ 3

Ustavující schůzi nově zvolené České národní rady řídí až do zvolení nového předsednictva České národní rady předseda nebo některý z členů dosavadního předsednictva České národní rady.

§ 4

(1) Předsedající přijme slib poslanců (čl. 114 odst. 2 úst. zákona č. 143/1968 Sb.) a dá provést volbu předsedy, místopředsedů a ostatních členů předsednictva (§ 50).

(2) Předsedající pověří čtyři poslance České národní rady, aby sečetli hlasy.

§ 5

Po zvolení nového předsednictva převezme řízení schůze nově zvolený předseda České národní rady a přijme poslanecký slib dosud předsedajícího, je-li poslancem České národní rady.

§ 6

Česká národní rada zvolí v ustavující schůzi svůj mandátový a imunitní výbor a ověřovatele České národní rady. Může zvolit již v této schůzi i ostatní své výbory a jejich předsedy.

§ 7

Návrhy na volby, konané ustavující schůzi, může podat předsednictvo České národní rady, jakož i skupina alespoň 20 poslanců. Nestane-li se tak, lze projednat i písemné návrhy jednotlivých poslanců.

§ 8

Předseda nebo některý z místopředsedů dosavadní České národní rady podá zprávu o činnosti předsednictva České národní rady za dobu, kdy Česká národní rada nezasedala (čl. 121 odst. 4 úst. zákona č. 143/1968 Sb.).

Část III

§ 9

Zasedání České národní rady

(1) Předsednictvo České národní rady svolává Českou národní radu nejméně k dvěma zasedáním v roce; k jarnímu a podzimnímu. Podle potřeby může předsednictvo České národní rady svolat zasedání další.

(2) Předsednictvo České národní rady musí svolat zasedání České národní rady, jestliže o to písemně požádá alespoň jedna třetina poslanců. Předsednictvo České národní rady svolá zasedání do 14 dnů nebo do další lhůty uvedené v žádosti.

Jinak se Česká národní rada sejde třicátého dne ode dne podání žádosti.

(3) Předsednictvo České národní rady prohlašuje zasedání České národní rady za skončené.

Část IV

Působnost České národní rady

§ 10

Do působnosti České národní rady vyplývající z ústavy Československé socialistické republiky, ústavních zákonů a zákonů Federálního shromáždění, jakož i ústavy České socialistické republiky, ústavních zákonů a zákonů České národní rady patří zejména:

- a) usnášet se na ústavních a jiných zákonech České národní rady a sledovat, jak je orgány republiky provádějí,
- b) usnášet se na návrzích zákonů předkládaných Federálnímu shromáždění (čl. 45 odst. 1 úst. zákona č. 143/1968 Sb.),
- c) dávat souhlas k mezinárodním smlouvám, k jejichž provedení je třeba zákona České národní rady,
- d) jednat o zásadních otázkách vnitřní politiky,
- e) schvalovat střednědobý národohospodářský plán a státní rozpočet České socialistické republiky, prověřovat jejich plnění a schvalovat státní závěrečný účet republiky,
- f) stanovit počet členů předsednictva České národní rady, volit a odvolávat předsedu, místopředsedy a další členy předsednictva České národní rady,
- g) zřizovat výbory České národní rady jako své iniciativní a kontrolní orgány, stanovit počet jejich členů, volit a odvolávat předsedy a ostatní členy výborů,
- h) jednat o programovém prohlášení vlády České socialistické republiky a kontrolovat její činnost a činnost jejích členů, jakož i jednat o důvěře vládě, popřípadě jejím jednotlivým členům,
- ch) zřizovat a rušit zákonem ministerstva a jiné ústřední orgány státní správy České socialistické republiky,
- i) volit a odvolávat členy Ústavního soudu České socialistické republiky,

- j) zřizovat zákonem kontrolní orgán České národní rady a volit a odvolávat jeho zákonné představitele, jakož i pověřovat kontrolní orgán úkoly a požadovat zprávy o jejich plnění,
- k) rušit nařízení nebo usnesení vlády České socialistické republiky a obecně závazné předpisy ministerstev nebo jiných ústředních orgánů státní správy republiky, odporující ústavě nebo jinému zákonu České národní rady,
- l) zabývat se podněty národních výborů, jednat o jejich činnosti a usnášet se na opatřeních týkajících se jejich výstavby,
- m) rozhodovat o svých vnitřních poměrech a o pravidlech svého jednání.

§ 11

Česká národní rada uskutečňuje svoji působnost tím, že projednává zejména:

- a) návrhy, podněty, zprávy a prohlášení předsednictva České národní rady,
- b) návrhy a prohlášení vlády České socialistické republiky, jakož i prohlášení jednotlivých členů vlády,
- c) zprávy kontrolního orgánu České národní rady,
- d) návrhy a zprávy výborů,
- e) návrhy a podněty poslanců České národní rady,
- f) interpelace a dotazy poslanců České národní rady,
a tím, že provádí
- g) volby, příslušející České národní radě.

Příprava jednání

§ 12

(1) Návrhy zákonů České národní rady mohou podávat poslanci, výbory České národní rady a vláda České socialistické republiky.

(2) Návrh zákona České národní rady musí být podán písemně. Musí obsahovat přesné znění toho, na čem se má Česká národní rada usnést, a musí být k němu přiložen rozpočet o finančním dosahu osnovy, jakož i návrh na úhradu potřebného nákladu.

(3) Zákony České národní rady se uvádějí touto větou: „Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:“.

§ 13

(1) Návrhy a zprávy, jež se mají stát předmětem jednání České národní rady, jejího předsednictva a výborů, se vytisknou a doručí v přiměřené lhůtě — pro jednání pléna České národní rady však nejméně týdenní — před jednáním všem poslancům. Vznese-li poslanec námitky, že se tak nestalo, rozhodnou poslanci prostou většinou bez rozpravy, zda budou o věci přesto jednat.

(2) Předsednictvo České národní rady může, nejde-li o návrhy zákonů nebo zákonných opatření předsednictva České národní rady, upustit od úplného vytištění návrhů a nahradit je stručným označením obsahu s upozorněním, že do úplných návrhů lze nahlédnout v Kanceláři České národní rady.

§ 14

(1) Vládní návrhy a podle povahy věci i jiné návrhy a podněty předsednictva, výborů nebo poslanců přikáže předsednictvo příslušnému výboru nebo výborům České národní rady k projednání a podání zprávy.

(2) Na návrh předsednictva nebo výboru může Česká národní rada projednat v prvním čtení základy navrhovaného zákona a ve druhém čtení návrh zákona.

§ 15

(1) Iniciativní návrhy zákonů podané poslanci nebo výbory může předsednictvo, shledá-li, že se nehodí k věcnému projednání, do 30 dnů zamítnout. Jinak musí předsednictvo tyto návrhy projednat a podat o nich České národní radě zprávy nebo je přikázat příslušnému výboru k projednání a podání zprávy.

(2) O zamítavém usnesení vyrozumí předsednictvo navrhovatele. Navrhovatelé mohou u předsedy České národní rady do 8 dnů písemně požádat, aby Česká národní rada zamítavé usnesení předsednictva zrušila. Předseda je povinen předložit věc České národní radě k rozhodnutí v nejbližší schůzi.

(3) Rozhodne-li Česká národní rada, že se návrh má stát předmětem jednání, postupuje předsednictvo podle odstavce 1, druhá věta.

§ 16

Navrhovatelé mohou své návrhy odvolat, dokud Česká národní rada nepřikročí k hlasování o nich.

Část V

Schůze České národní rady

§ 17

Schůze České národní rady svolává podle rozhodnutí jejího předsednictva předseda České národní rady.

Účast vlády a dalších osob ve schůzích

§ 18

(1) Schůze České národní rady se mohou účastnit členové vlády České socialistické republiky a předseda kontrolního orgánu České národní rady.

(2) Předsednictvo České národní rady může do schůze České národní rady pozvat i další státní představitele, a to jak Československé socialistické republiky, tak i České i Slovenské socialistické republiky, jakož i další osobnosti politického, hospodářského a kulturního života.

§ 19

(1) Člen vlády České socialistické republiky a předseda kontrolního orgánu České národní rady je povinen dostavit se osobně do schůze České národní rady, jestliže se na tom Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy usnese, nebo požádá-li o to předsednictvo České národní rady.

(2) Jinak může člena vlády České socialistické republiky zastupovat jiný člen vlády.

§ 20

Členům vlády a předsedovi kontrolního orgánu České národní rady se udělí slovo, kdykoli o to požádají, a to i po skončení rozpravy.

§ 21

Předsedovi a členům vlády se udělí slovo i k prohlášením, která nesouvisejí s pořadem schůze. Na návrh předsednictva nebo kteréhokoliv z poslanců může se Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy usnést, že se o prohlášení zahajuje rozprava. Rozprava se končí hlasováním, zda Česká národní rada prohlášení schvaluje či neschvaluje.

§ 22

(1) Schůze České národní rady jsou zpravidla veřejné.

(2) Neveřejná schůze se koná výjimečně, usnese-li se na tom Česká národní rada na návrh svého předsedy nebo vlády České socialistické republiky nebo člena vlády, a to bez rozpravy prostým hlasováním.

(3) Usnese-li se Česká národní rada, že schůze bude neveřejná, mohou být ve schůzi České národní rady přítomni kromě poslanců pouze členové vlády, předseda kontrolního orgánu České národní rady a dále ti, s jejichž přítomností ve schůzi vysloví Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy souhlas. Ve schůzi mohou být rovněž přítomni sekretář České národní rady a pověřeni pracovníci Kanceláře České národní rady.

(4) Zápis o jednání, jakož i těsnopisecká zpráva o neveřejné schůzi se neuveřejňují, ledaže by se Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy usnesla jinak.

Jednání ve schůzích

§ 23

Pořad schůze České národní rady navrhuje předsednictvo České národní rady. Předsedající sdělí návrh pořadu při zahájení schůze. O pořadu i o námitkách proti němu rozhoduje Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy.

§ 24

(1) Návrhy týkající se pouze způsobu jednání, jakož i návrhy na konec rozpravy může podat každý poslanec. Česká národní rada se o nich usnáší prostým hlasováním bez rozpravy.

(2) Česká národní rada může v průběhu schůze prostým hlasováním bez rozpravy body pořadu jednání přesunout nebo sloučit rozpravu k dvěma nebo více bodům pořadu.

(3) Česká národní rada může jednání o projednávaném bodu pořadu přerušit a přistoupit k jednání o jiném bodu pořadu schůze. Přítom může vrátit věc předsednictvu nebo výboru s určitým příkazem a stanovit lhůtu, do níž jí má být o věci podána zpráva; zamítnutý návrh na přerušování jednání nelze během jednání o téže věci a v téže schůzi opakovat.

§ 25

Návrhy vedlejší a pozměňovací musí být vzneseny nejpozději hned po tom, kdy bylo usneseno

rozpravu skončit nebo kdy předsedající prohlásí, že do rozpravy již není nikdo přihlášen. Předsedající si může vyžádat jejich písemnou formulaci.

§ 26

(1) Řečníci se mohou hlásit o slovo již před schůzí u předsedy nebo v průběhu schůze u předsedajícího až do doby, dokud není rozhodnuto o ukončení rozpravy a dokud předsedající neudělí zpravodaji závěrečné slovo. Každý řečník může hovořit ve svém mateřském jazyce.

(2) Při zahájení rozpravy oznámí předsedající, kteří řečníci se přihlásili o slovo, a uděluje jim je zpravidla v pořadí, v jakém se přihlásili.

(3) Slova se smí ujmout jen ten, komu je předsedající udělil; mluví se z řečniště.

(4) Kdo není v okamžiku, kdy je mu uděleno slovo, přítomen v zasedací síni, ztrácí své pořadí.

(5) Česká národní rada může na návrh poslance prostým hlasováním bez rozpravy stanovit řečnickou lhůtu, a to ne kratší než 15 minut.

(6) Připomínky ke způsobu jednání, poznámky osobní a věcné nesmějí trvat déle než 5 minut.

(7) Chce-li se rozpravy zúčastnit předsedající, odevzdá řízení schůze.

§ 27

Nestanoví-li zákon jinak, mohou všechny návrhy podávat i jednotliví poslanci.

§ 28

Jednání o návrhu zákona

(1) Jednání o návrhu zákona nebo jiném návrhu, který byl projednán ve výborech, uvede svým projevem zpravodaj; jde-li o vládní návrh zákona, odůvodní jej potom příslušný člen vlády. Jestliže jde o návrh zákona nebo jiný návrh podávaný poslanci, může se k němu po zpravodaji ještě vyjádřit ten z navrhovatelů, kterého ostatní určí.

(2) Po skončení rozpravy a před hlasováním udělí předsedající závěrečné slovo zpravodaji, a jde-li o iniciativní návrh poslanců nebo výborů, tomu z navrhovatelů, kterého ostatní určí.

(3) Ujme-li se slova po skončení rozpravy člen vlády nebo předseda kontrolního orgánu České národní rady, je tím rozprava znovu zahájena.

§ 29

Písemná sdělení

Sdělení předsednictva České národní rady, vlády a výborů České národní rady týkající se zejména toho, které návrhy a zprávy došly a komu byly přiděleny, mohou být rozdána ve schůzi nebo rozslána písemně, nejde-li o věci, o nichž jednací řád nařizuje hlasování.

Udržování pořádku na schůzích

§ 30

(1) Předsedající může po předchozím napomenutí odejmout slovo řečníkovi, který se odchyluje od projednávané věci nebo překračuje stanovenou dobu řeči.

(2) Předsedající odejme slovo řečníkovi, který porušuje jednací řád nebo vážnost jednání České národní rady.

(3) Poslanec, kterému bylo odňato slovo, nesmí již v téže rozpravě vystoupit.

(4) Návrhy směřující zřejmě k maření nebo svévolnému zdržování jednání České národní rady, může předsedající vyloučit z jednání.

(5) Podá-li poslanec, kterého se týká některé z opatření učiněných podle předchozích odstavců, námítky u předsedajícího, rozhodne o nich Česká národní rada prostým hlasováním bez rozpravy.

§ 31

Urazí-li poslanec ve schůzi poslance České národní rady nebo jiného ústavního činitele, neuposlechne-li rozhodnutí předsedajícího anebo maří-li jednání, přestože již byl napomenut, může jej předsedající vyloučit z účasti ve schůzi.

Hlasování

§ 32

(1) Česká národní rada je schopna se usnášet, jestliže je přítomna nadpoloviční většina všech jejích poslanců. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných.

(2) Usnesení, kterým se mění ústava nebo schvaluje ústavní zákon, vyžaduje ke své platnosti souhlasu třípětinové většiny všech poslanců České národní rady.

§ 33

(1) Pořadí, v jakém se bude hlasovat o bodech denního pořadu, k nimž byla společná rozprava, stanoví po skončení rozpravy předsedající.

(2) Při hlasování o jednotlivých bodech hlasuje se nejprve o návrzích procedurálních a pozměňovacích.

§ 34

(1) Předsedající navrhne způsob hlasování, není-li určen zákonem.

(2) Hlasovat je možno buď zdvižením ruky nebo hlasovacími lístky. Hlasovacími lístky se koná jak tajné hlasování, tak i hlasování podle jmen. Zpravidla se hlasuje zdvižením ruky.

(3) Předsedající požádá ověřovatele, aby sečetli hlasy, jsou-li pochybnosti o výsledku hlasování. Ověřovatelé rovněž sčítají hlasy, jestliže se hlasuje hlasovacími lístky.

(4) Předsedající vyhlásí výsledky hlasování tak, že sdělí počet hlasů odevzdaných pro návrh i proti návrhu. Výsledky voleb se vyhlásují tak, že se oznámí počty hlasů odevzdaných pro jednotlivé osoby i proti nim.

Postup při volbách příslušejících České národní radě

§ 35

(1) Česká národní rada volí státní představitele a orgány, jejichž volby jí přísluší, prostou většinou hlasů (§ 32 odst. 1).

(2) Návrhy na kandidáty pro volby podle odstavce 1 se podávají písemně a musí být opatřeny podpisy aspoň 20 poslanců. Nestane-li se tak, lze projednat i písemné návrhy jednotlivých poslanců.

(3) Návrhy musí být včas před volbou rozdány poslancům.

§ 36

(1) Volba předsedy České národní rady, předsedy Ústavního soudu České socialistické republiky a předsedy kontrolního orgánu České národní rady se koná tajným hlasováním.

(2) Jestliže je navrženo více kandidátů a žádný z nich nedosáhl při první volbě potřebného počtu hlasů (§ 32 odst. 1 a § 35 odst. 1), rozhoduje se v druhé volbě mezi těmi dvěma kandidáty, kteří dosáhli v první volbě nejvyššího počtu hlasů.

§ 37

(1) Jestliže se koná volba více členů téhož orgánu najednou, volí se na základě kandidátních listin. Hlasuje se tajně, neusnese-li se Česká národní rada na jiném způsobu hlasování (§ 34).

(2) Každá z předložených kandidátních listin obsahuje jména tolika kandidátů, kolik má být zvoleno členů. Navrhuje ji skupina aspoň 20 poslanců, nestane-li se tak, lze projednat i písemné kandidátní listiny navržené jednotlivými poslanci.

(3) Jestliže je předloženo více kandidátních listin, rozhoduje se ve volbě mezi celými kandidátními listinami. Nedosáhne-li žádná z nich při první volbě potřebného počtu hlasů (§ 32 odst. 1 a § 35 odst. 1), rozhoduje se při druhé volbě mezi těmi dvěma kandidátními listinami, které dosáhly při první volbě nejvyššího počtu hlasů.

(4) Je-li předložena pouze jedna kandidátní listina, mohou skupiny alespoň 20 poslanců navrhnout kandidáty, a to i nad počet volených míst. Poslanci mohou upravit hlasovací lístek škrtnutím jmen kandidátů. Získá-li prostou většinu více kandidátů než je volených míst, jsou zvoleni ti, kteří získali nejvíce hlasů. Nedojde-li v první volbě ke zvolení všech kandidátů, koná se další volba tolika kandidátů, kolik jich má být ještě zvoleno.

Interpelace a otázky

§ 38

(1) Česká národní rada i jednotliví poslanci mohou vznášet na vládu nebo její jednotlivé členy interpelace a klást jim otázky ve věcech jejich působnosti.

(2) Na interpelace a otázky musí dotázaný odpovédět, bude-li třeba tedy v neveřejné schůzi (§ 22 odst. 2 až 4).

§ 39

Interpelace se podávají písemně; může je podávat jednotlivý poslanec nebo skupina poslanců.

§ 40

(1) Interpelace dá předsednictvo České národní rady vytisknout a rozešle je předem popř. rozdává všem poslancům i interpelovanému. Odpovědi na interpelace zařadí na pořad nejbližší schůze České národní rady, nelze-li věc projednat ještě v téže schůzi.

(2) O odpovědi na interpelaci koná Česká národní rada rozpravu a hlasováním zaujme stanovisko.

§ 41

(1) Otázky mohou být písemné nebo ústní. Ústní otázky mohou být vzneseny ve schůzi České národní rady, jejího předsednictva nebo výborů.

(2) Na písemné otázky odpoví dotázaný písemně nebo ústně do jednoho měsíce.

(3) Na ústní otázku odpoví dotázaný zpravidla hned po položení otázky ústně. Může si vyhradit odpověď písemnou, neusnese-li se orgán, v jehož schůzi byla otázka položena, na odpovědi ústní. V tom případě odpoví dotázaný v příští schůzi.

§ 42

(1) Každý poslanec může se dotázat předsednictva nebo předsedy České národní rady na jejich opatření.

(2) Otázka může být vznesena ústně nebo může být podána písemně v Kanceláři České národní rady.

(3) Předsedající na otázku odpoví buď ihned nebo v příští schůzi.

(4) Jestliže byla otázka podána písemně, předsedající ji v nejbližší schůzi přečte a dá na ni odpověď.

Jednání o důvěře vládě

§ 43

(1) Vláda České socialistické republiky může požádat Českou národní radu o vyslovení důvěry.

(2) Návrh na vyslovení nedůvěry vládě nebo jejím jednotlivým členům může podat aspoň jedna pětina poslanců České národní rady. Návrh se podává písemně v Kanceláři České národní rady.

§ 44

Návrh vlády na vyslovení důvěry projedná Česká národní rada, aniž byl předtím projednán v předsednictvu nebo ve výborech České národní rady.

§ 45

Návrh na vyslovení nedůvěry vládě nebo jejím jednotlivým členům zařadí předsednictvo České národní rady na pořad nejbližší schůze České národní rady.

§ 46

Pro hlasování platí ustanovení § 32 odst. 1 a § 34.

Zápisy a těsnopisecké zprávy

§ 47

O každé schůzi České národní rady se sepisuje zápis. V zápise je nutno uvést zejména, kdo řídil schůzi, kolik poslanců bylo přítomno, jaké návrhy byly podány, kteří řečníci vystoupili v rozpravě a jaký byl výsledek hlasování.

§ 48

(1) Kancelář České národní rady sepiše o každé schůzi České národní rady těsnopiseckou zprávu, podávající přesný průběh celého jednání.

(2) Každý řečník může během 24 hodin od proslovení svého projevu nahlédnout v Kanceláři České národní rady do přepisu těsnopiseckého záznamu své řeči. V téže lhůtě může podat předsednictvu České národní rady písemné námítky proti té části přepisu, která obsahuje jeho řeč, uvede-li, jaké omyly nebo nedostatky podle jeho názoru obsahuje.

(3) O námítkách rozhoduje předsednictvo České národní rady, které též může některé projevy nebo jejich části z tisku těsnopisecké zprávy vyloučit (§ 51 odst. 2 č. 8).

(4) Kancelář České národní rady dá těsnopiseckou zprávu vytisknout; rozdané sněmovní tisky jsou přílohami těsnopisecké zprávy.

Část VI

Orgány České národní rady, jejich zřízení a činnost

§ 49

Orgány České národní rady

Orgány České národní rady jsou:

1. předsednictvo,
2. předseda a místopředsedové,
3. výbory,
4. ověřovatelé,
5. Kancelář České národní rady.

1. Předsednictvo

§ 50

(1) Předsednictvo České národní rady má nejvýše 25 členů a skládá se z předsedy, místopředsedů, předsedů výborů, ověřovatelů předsednictva a z dalších členů.

(2) Česká národní rada volí své předsednictvo ve své ustavující schůzi na celé volební období.

(3) Předsednictvo České národní rady zůstává ve své funkci i po ukončení volebního období, dokud si nově zvolená Česká národní rada nezvolí předsednictvo nové.

(4) Předsednictvo České národní rady i jeho členové jsou odpovědní České národní radě a mohou být kdykoli odvoláni. V tomto případě nebo uprázdnil-li se místo člena předsednictva z jiného důvodu, koná se volba doplňovací.

§ 51

(1) Předsednictvo České národní rady řídí práci České národní rady a jejích orgánů v rozsahu tohoto zákona popřípadě dalších zákonů a usnesení České národní rady.

(2) Přitom předsednictvo České národní rady plní zejména tyto úkoly:

1. svolává zasedání České národní rady a prohlašuje je za ukončené,
2. předkládá České národní radě své návrhy, podněty a zprávy,
3. usnází se na návrhu rozpočtu České národní rady, o výdajích v rámci rozpočtu a o poukazovacím právu, jakož i o návrhu rozpočtu kontrolního orgánu České národní rady,
4. schvaluje pracovní plány a koordinuje práci výborů České národní rady,
5. schvaluje pracovní plány kontrolního orgánu České národní rady,
6. usnází se na organizaci Kanceláře České národní rady, jakož i na její organizační strukturu a pracovním řádu a řídí její činnost,
7. usnází se na tisku návrhů a přikazuje vládní návrhy a podle povahy věci i jiné návrhy a podněty příslušným výborům České národní rady (§ 13 až 15),
8. vylučuje z tisku těsnopiseckých zpráv projevy, které mohou ohrozit bezpečnost republiky, její socialistické zřízení, projevy hrubě urážlivé nebo vybízející k trestným činům nebo je schvalující,
9. podává závazný výklad jednacího řádu,
10. stanoví pořadí, v němž místopředsedové zastupují předsedu České národní rady,
11. zajišťuje informovanost poslanců České národní rady o práci jejích orgánů.

§ 52

(1) Do působnosti předsednictva České národní rady patří dále

- a) jmenovat a odvolávat předsedu a ostatní členy vlády České socialistické republiky a pověřovat je řízením ministerstev a jiných ústředních orgánů,
- b) jmenovat a odvolávat státní funkcionáře v případech stanovených zákonem,
- c) udělovat ceny a propůjčovat vyznamenání podle zákonů republiky,
- d) vyhlášovat volby do České národní rady a všeobecné volby do národních výborů na území České socialistické republiky.

(2) Předsednictvu České národní rady přísluší vykonávat i jiné působnosti, stanoví-li tak zákon.

§ 53

(1) V době, kdy Česká národní rada nezasedá buď proto, že zasedání je skončeno, anebo proto, že uplynulo volební období, plní působnost České národní rady její předsednictvo. Nepřísluší mu však přijímat a měnit ústavní zákony a usnášet se na státním rozpočtu České socialistické republiky.

(2) V době, kdy Česká národní rada nezasedá v důsledku mimořádných příčin, plní předsednictvo České národní rady veškerou její působnost s výjimkou práva přijímat a měnit ústavní zákony.

(3) Neodkladná opatření, ke kterým by jinak bylo třeba zákona, činí předsednictvo České národní rady ve formě zákonných opatření, která podepisuje předseda České národní rady a předseda vlády České socialistické republiky. Zákonná opatření se vyhláší stejně jako zákony.

(4) Opatření předsednictva České národní rady podle odstavců 1 až 3 musí být schválena v nejbližším zasedání České národní rady, jinak pozbývají další platnosti.

(5) Pro jednání předsednictva platí přiměřeně ustanovení o jednání ve schůzích České národní rady.

§ 54

Předsednictvo České národní rady se usnází nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů.

§ 55

V každém zasedání České národní rady podává předsednictvo České národní rady zprávy o veškeré své činnosti.

Schůze a způsob jednání předsednictva

§ 56

(1) Schůze předsednictva České národní rady jsou zpravidla neveřejné.

(2) Schůze předsednictva České národní rady svolává a řídí předseda České národní rady. Navrhne-li to aspoň třetina členů s uvedením pořadu jednání, je předseda povinen svolat schůzi do 5 dnů.

(3) V době, kdy předsednictvo České národní rady vykonává funkce podle čl. 121 úst. zákona č. 143/1968 Sb., je předseda povinen, žádá-li o to vláda nebo jedna třetina členů předsednictva s uvedením pořadu jednání, svolat schůzi předsednictva do 3 dnů. Neučiní-li tak, sejde se předsednictvo v téže lhůtě bez vyzvání.

(4) Pokud jde o účast jiných osob ve schůzích předsednictva, o přizvání znalců a svědků, jakož i o provádění šetření, platí obdobně ustanovení jako pro schůze výborů (§ 78 až 81 a § 74).

§ 57

Člen vlády je povinen dostavit se osobně do schůze předsednictva, jestliže o to předsednictvo České národní rady požádá.

§ 58

(1) O schůzích předsednictva České národní rady se vedou zápisy, pro něž platí obdobně všechna ustanovení jako o zápisech ze schůzí České národní rady (§ 47 a 48 odst. 1 až 3).

(2) O zpravodajích a zprávách předsednictva platí obdobně ustanovení o zpravodajích a zprávách výborů (§ 71 a 72).

§ 59

Usnesení vydávaná předsednictvem České národní rady podepisují předseda a jeden z ověřovatelů předsednictva České národní rady.

2. Předseda a místopředsedové České národní rady

§ 60

(1) Do pravomoci předsedy České národní rady patří zejména:

1. svolávat a řídit schůze České národní rady a schůze předsednictva,
2. zastupovat Českou národní radu navenek,
3. přijímat slib členů vlády České socialistické republiky,
4. podepisovat zákony, usnesení a jiné listiny vydávané Českou národní radou,
5. podávat České národní radě zprávy o činnosti předsednictva České národní rady.

(2) Předsedovi České národní rady podléhá v České národní radě stráž, kterou opatřuje v dohodě s ministrem vnitra.

§ 61

(1) Místopředsedové zastupují předsedu v plnění jeho úkolů, pokud je tím předseda pověřil; v době jeho nepřítomnosti zastupují jej se všemi jeho právy a povinnostmi v pořadí, stanoveném předsednictvem.

(2) Místopředsedové mohou spolu s předsedou plnit další úkoly, které jim Česká národní rada nebo její předsednictvo uloží.

3. Výbory, jejich složení a činnost

§ 62

(1) Česká národní rada zřizuje ve své ustavující schůzi mandátový a imunitní výbor a volí jeho předsedu a ostatní členy.

(2) Česká národní rada může již v ustavující schůzi zřídit i své další výbory a zvolit jejich předsedy a ostatní členy.

(3) Česká národní rada zřizuje zejména výbory:

1. ústavněprávní výbor,
2. výbor pro národní výbory a národnosti,
3. výbor kulturní a školský,
4. výbor zdravotní a sociální,
5. výbor pro právní ochranu občanů,
6. výbor pro plán a rozpočet,
7. výbor průmyslový,
8. výbor pro zemědělství a výživu,
9. výbor pro obchod, dopravu, pošty a telekomunikace.

(4) Česká národní rada může svým usnesením zřídit i další výbory.

(5) Výbory působí po celé volební období České národní rady. Česká národní rada však může podle odstavce 4 zřídit i výbory dočasné.

§ 63

(1) Výbory jako iniciativní a kontrolní orgány České národní rady projednávají věci, které jim přikáže Česká národní rada nebo její předsednictvo a které projednávají z vlastní iniciativy.

(2) Ve své činnosti se výbory řídí svými pracovními plány.

(3) Zprávy o svém jednání, jakož i návrhy nebo doporučení, předkládají výbory zpravidla schůzi České národní rady nebo jejímu předsednictvu; mohou se však s nimi obracet i na vládu republiky nebo na její jednotlivé členy.

Volba, ustavení a jednání výborů

§ 64

(1) Mandátový a imunitní výbor zkoumá, zda jednotliví poslanci byli platně zvoleni nebo zda nedošlo při volbách k jiným porušením volebního zákona, zda jsou v imunitních případech dány podmínky pro trestní nebo disciplinární stíhání poslanců, jakož i pro souhlas s další vazbou (čl. 116 úst. zákona č. 143/1968 Sb.), zda poslanec ztratil po volbě volitelnost, či zda jsou dány podmínky pro odvolání poslance.

(2) Za tím účelem provede výbor nutná šetření, při nichž poskytne poslanci možnost, aby se vyjádřil. Zprávu s příslušným návrhem podá výbor České národní radě, popřípadě jejímu předsednictvu.

(3) O návrzích na vydání poslance k trestnímu nebo kárnému stíhání i o návrzích na vyslovení souhlasu s další vazbou rozhoduje Česká národní rada tajným hlasováním.

(4) Mandátový a imunitní výbor připravuje rovněž zprávy pro předsednictvo České národní rady v případech disciplinárního řízení podle § 91 až 95.

§ 65

(1) Členy výborů a jejich předsedy volí ze svého středu Česká národní rada. Při sestavování návrhů přihlídnou navrhovatelé k odbornému zaměření a zájmům poslanců, jakož i k potřebám orgánů České národní rady.

(2) Výbor ve své ustavující schůzi volí místo předsedu a ověřovatele výboru. Může je kdykoliv odvolat a zvolit jiné.

§ 66

Poslanec, který je zvolen do výboru, je povinen pravidelně se účastnit schůzí výboru a aktivně se podílet na jeho pracích.

§ 67

(1) Schůze výboru svolává a řídí jeho předseda.

(2) Předseda je povinen schůzi svolat, pozádá-li o to předsednictvo České národní rady nebo jedna třetina členů výboru s uvedením předmětu jednání. Nevyhoví-li, svolá schůzi výboru předseda České národní rady.

§ 68

(1) Schůze výboru jsou veřejné. Výbor se může usnést, že jednání bude neveřejné.

(2) Neveřejné schůze výboru se mohou zúčastnit předseda a členové předsednictva České národní rady, členové vlády, předseda kontrolního orgánu České národní rady, sekretář České národní rady a pověření pracovníci Kanceláře České národní rady, jakož i další osoby, na jejichž přítomnosti se výbor usnesl.

(3) Neveřejné jednání výboru, část jednání nebo jeho výsledek mohou být na návrh předsedy České národní rady, předsedy nebo člena vlády nebo předsedy výboru prohlášeny za důvěrné.

§ 69

(1) Výbor je schopen se usnášet, je-li přítomna aspoň polovina jeho členů. K platnosti usnesení je třeba nadpoloviční většiny přítomných.

(2) Návrhy lze předkládat i ústně. Předseda může požádat o jejich písemnou formulaci.

(3) Jinak platí pro jednání výboru obdobně pravidla pro jednání ve schůzích České národní rady.

§ 70

Jednání o návrzích zákona

(1) Návrhy zákonů se projednávají zpravidla tak, že se v prvním čtení projednají zásady navrhované úpravy a ve druhém čtení úplné znění návrhu zákona. Zásady navrhované úpravy, ekonomické rozborů, popř. jiné podklady předkládá ten, kdo má zákonodárnou iniciativu.

(2) Na návrh předsednictva České národní rady může výbor projednat návrh zákona v jednom čtení.

Zpravodajové**§ 71**

(1) Pro projednání věci, kterou předsednictvo výboru přikázalo, ustanoví předseda nebo, budou-li vneseny námitky, výbor svým usnesením zpravodaje. Výjimečně, jde-li o zvláště obsáhlé návrhy zákonů nebo jiné složité záležitosti, lze ustanovit vedle hlavního zpravodaje i zpravodaje dílčí.

(2) Zpravodajovým úkolem je podat výboru o projednávané věci zprávu, podílet se na vypracování písemné zprávy o výsledku jednání a spolu s předsedou výboru ji podepisovat.

(3) Výbor může požádat, aby vedle zpravodaje podal o věci zprávu též zástupce orgánu, který navrhovanou věc připravoval.

§ 72

(1) Výbor ustanoví ze svých členů zpravodaje, který podává zprávu o jednání výboru České národní radě, popř. jejímu předsednictvu. Jeden zpravodaj může podávat zprávy i o více věcech projednaných tímž výborem.

(2) Projednávali-li touž věc několik výborů, mohou se výbory dohodnout na společném zpravodaji. Nedohodnou-li se, určí zpravodaje předseda České národní rady.

§ 73**Rozprava**

(1) Rozprava o věci projednávané ve výboru může být rozdělena na povšechnou a podrobnou.

(2) Podrobná rozprava se musí konat, jde-li o návrh zákona nebo zákonného opatření předsednictva České národní rady. Výbor při tom projednává a schvaluje každé ustanovení předloženého návrhu zákona odděleně.

§ 74

Je-li toho třeba k řádnému a podrobnému posouzení projednávané věci, může ji výbor prozkoumat a jednat o ní na místě samém.

§ 75

Výbory České národní rady mohou zasedat společně a připravovat společná usnesení, zprávy a návrhy. Hlasují však o nich odděleně.

Zprávy výboru a zápisy**§ 76**

(1) Zprávu o výsledku jednání je třeba sepsat. Jde-li o návrh zákona, připojuje se ke zprávě obvykle jako její součást celý návrh zákona s úpravami, které výbor doporučuje.

(2) Zprávu o výsledku jednání lze podat teprve tehdy, když byla výborem schválena. Výbor však může zmocnit svého předsedu a zpravodaje, aby na základě jednání ve výboru sami zprávu vypracovali.

(3) Zprávu podepisuje předseda a zpravodaj, který též dohlíží, aby byla správně vytištěna.

(4) Výbor může v odůvodněných případech od písemné zprávy upustit a usnést se na podání pouze zprávy ústní; toto ustanovení se nevztahuje na zprávy o projednaných návrzích zákonů, které musí být vždy písemné.

§ 77

(1) Obsahové zápisy o schůzích výboru pořizuje pracovník Kanceláře České národní rady, ověřuje je předseda a ověřovatel výboru, který odpovídá za obsahovou správnost a úplnost zápisu.

(2) O obsahu zápisu platí obdobně všeobecná ustanovení o zápisech (§ 47).

(3) Těsnopisecký záznam o jednání výboru se pořizuje jen tehdy, jestliže se na tom výbor usnese, a dá-li k tomu předseda České národní rady souhlas.

(4) Výbor se může usnést, že se zpráva o jeho jednání nebo jeho části neuveřejní.

Účast jiných osob ve výborech**§ 78**

(1) Předseda a místopředsedové České národní rady, členové vlády a předseda kontrolního orgánu České národní rady se mohou účastnit schůze výboru a udělit se jim slovo, kdykoli o to požádají.

(2) Členové vlády, neusnese-li se výbor jinak, se mohou dát ve schůzích výboru zastupovat svými náměstky.

(3) Pracovníci pověřeni členy vlády mohou se zúčastnit schůzí výborů a se souhlasem předsedy výboru se tam ujmout slova.

[⁴] Poslanci, kteří nejsou členy výboru, mají právo být přítomni ve schůzích výboru s poradním hlasem.

[⁵] Právo být přítomni mají také sekretář České národní rady a pověřeni pracovníci Kanceláře České národní rady.

§ 79

Člen vlády, předseda kontrolního orgánu České národní rady i představitelé jiných státních orgánů jsou povinni dostavit se na pozvání předsedy do schůze výboru, jestliže se na tom výbor usnese, a podat výboru potřebná vysvětlení.

§ 80

[¹] Výbor může přizvat do svých schůzí a ke svým poradám i jiné osoby jako znalce s hlasem poradním. K objasnění sporných stanovisek užívá výbor metod oponentního řízení.

[²] Výbory mohou se souhlasem předsednictva České národní rady zřizovat své stálé nebo dočasné pracovní skupiny (podvýbory) složené z poslanců, z odborníků z teorie i praxe i ze zástupců zájmových organizací. Práci takové skupiny řídí vždy poslanec České národní rady.

[³] O odměně přizvaných osob rozhoduje předsednictvo České národní rady.

§ 81

[¹] Výbor může, je-li toho pro objasnění věci třeba, požádat kterýkoli státní orgán, popř. jinou organizaci o informace nebo jinou pomoc potřebnou pro práci výboru. Státní orgán je povinen žádanou informaci nebo pomoc poskytnout.

[²] Výbor může požádat i jednotlivé osoby o vyjádření jejich osobního stanoviska.

§ 82

4. Ověřovatelé

Ověřovatelé České národní rady odpovídají za správnost a úplnost zápisů, dohlížejí na hlasování a konání voleb (popř. sčítají hlasy) a spolupodepisují usnesení České národní rady. Ověřovatelé předsednictva České národní rady, popř. výborů plní obdobné úkoly.

§ 83

5. Kancelář České národní rady

[¹] Orgánem České národní rady a jejího předsednictva je Kancelář České národní rady, která obstarává pro Českou národní radu, její orgány a poslance odbornou, organizační a technickou pomoc; je řízena předsednictvem České národní rady.

[²] V čele Kanceláře je sekretář České národní rady jmenovaný předsednictvem České národní rady.

[³] Organizační strukturu, pracovní řád a systemizaci pracovníků Kanceláře České národní rady stanoví předsednictvo České národní rady.

§ 84

Styky orgánů České národní rady s orgány Slovenské národní rady

Orgány České národní rady nebo jejich delegace mohou, jde-li o věci společného zájmu, konat společné schůze a porady s orgány Slovenské národní rady.

Část VII

Poslanci

[¹] Poslanci České národní rady skládají v první schůzi, které se zúčastní, slib (čl. 114 odst. 1 a 2 úst. zák. č. 143/1968 Sb.).

[²] Slib skládají poslanci slovem „slibuji“ a podáním ruky předsedajícímu, jenž dá před tím formulí slibu přečíst.

[³] Odepření slibu nebo slib s výhradou má za následek ztrátu mandátu (čl. 114 odst. 4 cit. úst. zákona), kterou prohlásí předsedající.

§ 86

[¹] Poslanci jsou povinni účastnit se jednání a prací České národní rady a jejích orgánů, do kterých byli zvoleni.

[²] Návrhy, interpelace a otázky mohou poslanci podávat i mimo schůze České národní rady a jejích orgánů, a to písemně.

§ 87

[¹] Nemůže-li se poslanec zúčastnit jednání nebo prací České národní rady, omluví se. Jestliže

by šlo o delší zaneprázdnění, je poslanec povinen požádat písemně předsedu České národní rady o dovolenou.

(2) O udělení dovolené rozhoduje předsednictvo České národní rady. Proti jeho rozhodnutí se může poslanec do 15 dnů odvolat. O jeho odvolání rozhoduje Česká národní rada v nejbližší schůzi prostým hlasováním bez rozpravy.

§ 88

(1) Poslanci se mohou sdružovat v poslanecké kluby podle stranické příslušnosti, popřípadě vytvořit klub nestraničských poslanců.

(2) Mohou rovněž vytvářet iniciativní skupiny k formulaci společných stanovisek nebo návrhů a k jejich prosazování v rámci působnosti České národní rady.

(3) Příslušnost poslance ke klubům a skupinám nesmí být na překážku plnění jeho poslanecké funkce. Nesmí má z poslance jeho osobní politickou odpovědnost před veřejností za vlastní činnost jak v České národní radě, tak i mezi voliči. Poslanecké kluby a orgány České národní rady podporují iniciativu poslanců a působí k rozvoji jejich politické osobnosti.

§ 89

(1) Poslance nelze trestně ani disciplinárně stíhat ani ho vzít do vazby bez souhlasu České národní rady. Odepře-li Česká národní rada souhlas, je stíhání navždy vyloučeno.

(2) Poslance České národní rady nelze vůbec stíhat pro hlasování v České národní radě nebo v jejích orgánech. Za výroky při výkonu funkce poslance, učiněné v České národní radě nebo v jejím orgánu, podléhá poslanec jen disciplinární pravomoci České národní rady.

(3) Byl-li poslanec přistižen a zadržen při trestném činu, je příslušný orgán povinen to ihned oznámit předsednictvu České národní rady.

(4) Nedá-li předsednictvo České národní rady souhlas, musí být poslanec ihned propuštěn.

(5) Požádá-li poslanec, který byl zadržen nebo je ve vazbě, o rozhovor s kterýmkoli členem předsednictva České národní rady, musí mu být rozhovor neprodleně umožněn, a to bez přítomnosti třetích osob.

§ 90

Poslanec České národní rady může odepřít svědectví ve věcech, o kterých se dověděl při výkonu své funkce, a to i když přestal být poslancem.

Disciplinární řízení

§ 91

(1) Disciplinární řízení se zavádí proti poslanci, který

1. opětvně se bez platné omluvy nezúčastní schůzi nebo jiných prací České národní rady, které mu byly uloženy;
2. urazí při výkonu mandátu v České národní radě její poslance nebo jiné ústavní činitele na cti takovým způsobem, který je v rozporu s postavením poslance České národní rady;
3. urazí při jednání České národní rady toto shromáždění nebo jeho orgán.

(2) Disciplinární řízení se zahájí na návrh předsedy České národní rady nebo v případech bodů 2 a 3 též na návrh uraženého.

§ 92

Ve všech případech disciplinárního řízení musí být dána poslanci možnost obhajoby.

§ 93

Disciplinární tresty jsou:

1. písemná důtka,
  2. veřejná důtka,
  3. ztráta nároku poslance České národní rady na poslaneckou náhradu nebo její část.
- Je možno uložit zároveň několik druhů trestů.

§ 94

(1) Disciplinární řízení provádí předsednictvo České národní rady na základě zprávy mandátového a imunitního výboru.

(2) Předsednictvo České národní rady může ukládat tresty:

písemnou důtku a ztrátu nároku poslance České národní rady na náhradu nebo její část na dobu nejvýše jednoho měsíce.

(3) Pokud jde o uložení ostatních trestů, předkládá předsednictvo své návrhy České národní radě.

§ 95

Ve všech případech, kdy trest ukládá předsednictvo České národní rady, má poslanec právo odvolat se do 15 dnů k plenární schůzi České národní rady. Stejně právo má také uražený, zastaví-li předsednictvo disciplinární řízení.

Činnost poslanců České národní rady mezi voliči

§ 96

[1] Poslanci České národní rady se mohou k výkonu svého mandátu účastnit schůzi národních výborů, jejich komisí a jiných orgánů. Mohou se podílet i na přípravě podkladů pro tyto orgány.

[2] Poslanci mají právo účastnit se prošetřování stížností občanů a vyřizování jejich podnětů, stížností a oznámení a požadovat od orgánů státní správy a jiných orgánů podklady a vysvětlení potřebná pro svoji činnost.

§ 97

Poslanci České národní rady jsou povinni být ve stálém styku s voliči, zejména jim pravidelně skládat účty ze své činnosti a podávat jim zprávy o činnosti České národní rady a jejích orgánů. Při své práci přihlížejí k návrhům, stížnostem a přáním občanů a jejich organizací a ve své činnosti ať ve volebním obvodu nebo v České národní radě je uplatňují.

§ 98

Poslanecké náhrady

[1] Poslanci České národní rady nesmějí být pro výkon své funkce zkráceni na právech a nárocích vyplývajících z pracovního poměru nebo poměru obdobného. Poslancům, kteří jsou pro výkon své funkce zcela uvolněni ze zaměstnání, se zachovává pracovní poměr a místo mzdy jim přísluší funkční plat. Výši funkčních platů stanoví předsednictvo České národní rady.

[2] Poslancům České národní rady náleží na úhradu výdajů souvisejících s výkonem poslaneckého mandátu náhrada, předsedům výborů náleží kromě toho další náhrada. Výši náhrad stanoví předsednictvo České národní rady. Jestliže je poslanec České národní rady současně poslancem Federálního shromáždění, přísluší mu pouze jedna náhrada, a to vyšší. Poslanecká náhrada nepodléhá dani ze mzdy.

[3] Za účast ve schůzích České národní rady nebo jejích orgánů, jichž je poslanec České národní rady členem, a za účast při jiných příležitostech z pověření předsednictva České národní rady, jakož i za dobu potřebnou k cestám na stanovené místo a zpět náleží poslanci denní dieta (tj. nocležné a stravné), jejíž výši stanoví předsednictvo České národní rady.

[4] Poslancům České národní rady náleží za dny uvedené v odstavci 3 od organizace, u níž jsou zaměstnání, náhrada ve výši průměrného výdělku. Poslancům, kteří nejsou v pracovním poměru, poskytne přiměřenou náhradu ušlého výdělku Česká národní rada.

[5] Poslanci České národní rady mohou na území České socialistické republiky užívat bezplatně hromadných dopravních prostředků. Toto právo se vztahuje i na poslance Slovenské národní rady.

[6] Pro cesty na schůze České národní rady nebo jejích orgánů nebo pro cesty, k nimž byli pověřeni předsednictvem České národní rady, mohou včetně cest zpátečních užívat též letadel. Za podmínek stanovených v § 84 tohoto zákona se vztahuje toto oprávnění i na poslance Slovenské národní rady.

[7] Podrobnosti stanoví předsednictvo České národní rady.

Část VIII

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 99

[1] Dokud nebude zvolena Česká národní rada podle ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, vykonává Česká národní rada utvořená podle ústavního zákona č. 77/1968 Sb., o přípravě federativního uspořádání Československé socialistické republiky, a rozšířená podle ústavního zákona č. 143/1968 Sb. na 200 členů, působnost podle citovaného ústavního zákona o československé federaci.

[2] Na členy České národní rady se vztahují všechna práva a povinnosti poslanců České národní rady podle ústavního zákona č. 143/1968 Sb., o československé federaci, a podle tohoto zákona o jednacím řádu.

[3] Od účinnosti zákona České národní rady o jednacím řádu stávají se dosavadní orgány České národní rady orgány podle tohoto jedacího řádu.

§ 100

(1) Dokud nebude zvoleno Federální shromáždění podle citovaného ústavního zákona o československé federaci, zvolí Česká národní rada tajným hlasováním 75 poslanců Sněmovny národů ze svých poslanců, kteří nejsou současně poslanci Národního shromáždění. V tomto případě se postupuje podle § 37.

(2) Takto zvolení poslanci Sněmovny národů mají vůči České národní radě zachována všechna

práva a povinnosti podle tohoto zákona o jednacím řádu. Stejně postavení mají poslanci Sněmovny lidu, kteří jsou současně poslanci České národní rady.

(3) Ustanovení předchozího odstavce se netýká poslanecké náhrady poslanců České národní rady.

§ 101

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Císař v. r.

Ing. Rázl v. r.

2

Z Á K O N

České národní rady

ze dne 8. ledna 1969

o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy
České socialistické republiky

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Část první

Zřízení ústředních orgánů státní správy

§ 1

Zřizují se tato ministerstva České socialistické republiky:

1. ministerstvo plánování
2. ministerstvo financí
3. ministerstvo práce a sociálních věcí
4. ministerstvo výstavby a techniky
5. ministerstvo školství
6. ministerstvo kultury
7. ministerstvo pro mládež a tělesnou výchovu
8. ministerstvo zdravotnictví
9. ministerstvo spravedlnosti
10. ministerstvo vnitra
11. ministerstvo průmyslu
12. ministerstvo stavebnictví
13. ministerstvo zemědělství a výživy
14. ministerstvo lesního a vodního hospodářství
15. ministerstvo dopravy
16. ministerstvo pošt a telekomunikací
17. ministerstvo obchodu.

§ 2

(¹) Zřizují se tyto další ústřední orgány státní správy České socialistické republiky:

1. Český statistický úřad
2. Český cenový úřad
3. Český úřad geodetický a kartografický
4. Český geologický úřad

5. Český báňský úřad

6. Česká komise pro vědecké hodnosti.

(²) Dále se zřizuje Český úřad pro tisk a informace.

(³) Předsedu Českého statistického úřadu jmenuje a odvolává předsednictvo České národní rady. Předsedy ostatních úřadů a orgánů uvedených v odstavcích 1 a 2 jmenuje a odvolává vláda České socialistické republiky.

Část druhá

Okruh působnosti ministerstev

§ 3

(¹) Ministerstvo plánování je ústředním orgánem státní správy pro souhrnné plánování rozvoje hospodářství republiky.

(²) Ministerstvo plánování zpracovává a předkládá vládě České socialistické republiky návrhy národohospodářských plánů republiky, organizuje podle směrnic vlády České socialistické republiky postup plánovacích prací a stanoví se souhlasem vlády České socialistické republiky podklady, které jsou mu povinny ostatní orgány, popř. organizace předkládat, a způsob jejich předkládání.

§ 4

Ministerstvo financí je ústředním orgánem státní správy pro státní rozpočet republiky, daně a poplatky, finanční hospodaření, správu národního majetku a pro peněžní ústavu.

§ 5

(¹) Ministerstvo práce a sociálních věcí je ústředním orgánem státní správy pro pracovní-

právní vztahy a zaměstnanost, mzdy, popř. odměny za práce konané mimo pracovní poměr, finanční a hmotné zabezpečení učňů, důchodové zabezpečení, popř. pojištění, sociálně právní ochranu dětí a mládeže, péči o rozvoj populace a o rodinu a pro další otázky sociální politiky.

(2) Ministru práce a sociálních věcí je podřízen Český úřad bezpečnosti práce.

(3) Ministerstvu práce a sociálních věcí je podřízen Úřad důchodového zabezpečení v Praze (dosud Správa důchodů v Praze). Rozhoduje o dávkách důchodového zabezpečení s výjimkou dávek, o kterých rozhodují nižší orgány státní správy. Úřad důchodového zabezpečení je způsobilý vystupovat svým jménem.

§ 6

Ministerstvo výstavby a techniky je ústředním orgánem státní správy pro územní plánování, stavební řízení, investiční výstavbu a pro technický rozvoj.

§ 7

(1) Ministerstvo školství je ústředním orgánem státní správy pro zařízení předškolní a mimoškolní výchovy a pro základní, učňovské a odborné školy, pro gymnasia a vysoké školy, jakož i pro jiné školské organizace celonárodního významu.

(2) Při ministerstvu školství je zřízen Český výbor pro vysoké školy jako stálý poradní orgán ministra.

§ 8

(1) Ministerstvo kultury je ústředním orgánem státní správy pro kulturně výchovnou činnost, umění, kulturní památky a ochranu přírody, vydávání neperiodického tisku, provádění autorského zákona a pro výrobu a obchod v oblasti kultury.

(2) V ministerstvu kultury se zřizuje Sekretariát pro věci církevní, který působí jako ústřední orgán státní správy ve věcech církví a náboženských společností.

§ 9

Ministerstvo pro mládež a tělesnou výchovu je ústředním orgánem státní správy pro státní péči o děti a mládež a o tělesnou výchovu, sport a turistiku.

§ 10

(1) Ministerstvo zdravotnictví je ústředním orgánem státní správy pro léčebně preventivní a hygienickou péči, zdravotnické školy, přírodní léčebné lázně a přírodní léčivé zdroje, farmaceutický průmysl a pro uplatňování zákona o regresních náhradách.

(2) Jako orgán hygienické služby je v ministerstvu zdravotnictví ustanoven hlavní hygienik České socialistické republiky. Součástí ministerstva zdravotnictví je též Český inspektorát lázní a zříděl.

(3) Při ministerstvu zdravotnictví je zřízen Český protialkoholní sbor.

§ 11

(1) Ministerstvo spravedlnosti je ústředním orgánem státní správy pro soudnictví a státní notářství.

(2) Ministerstvo spravedlnosti je rovněž ústředním orgánem státní správy pro vězeňství; je mu podřízen Sbor nápravné výchovy.

§ 12

(1) Ministerstvo vnitra je ústředním orgánem státní správy pro ochranu veřejného pořádku a bezpečnosti, zajišťování bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, ochranu státního a hospodářského tajemství, vnitřní věci (územní členění republiky, státní symboly, věci matriční, státního občanství, občanských průkazů a cestovních dokladů, evidence obyvatelstva a pobytu cizinců, spolkovacího a shromažďovacího práva), archivnictví, požární ochranu, civilní obranu a pro vnitřní správu národních výborů.

(2) Ministerstvu vnitra je podřízen ozbrojený bezpečnostní sbor republiky.

(3) Ministerstvo vnitra je dále ústředním orgánem státní správy pro místní hospodářství, jakož i pro hospodaření s byty a nebytovými prostory.

§ 13

(1) Ministerstvo průmyslu je ústředním orgánem státní správy pro průmysl, hornictví a pro energetiku; jeho působnost se však nevztahuje na potravinářský průmysl, farmaceutický průmysl, místní průmysl a na výrobu v oblasti kultury.

(²) Ministerstvo průmyslu řídí státní službu pro drahé kovy.

(³) Ministerstvu průmyslu je podřízena Česká energetická inspekce.

§ 14

Ministerstvo stavebnictví je ústředním orgánem státní správy pro výrobu stavebních hmot a stavební výrobu.

§ 15

Ministerstvo zemědělství a výživy je ústředním orgánem státní správy pro zemědělství, potravinářský průmysl, myslivost a pro rybářství.

§ 16

(¹) Ministerstvo lesního a vodního hospodářství je ústředním orgánem státní správy pro lesní hospodářství, vodní hospodářství a pro technické a ekonomické otázky ochrany čistoty ovzduší.

(²) Ministerstvu lesního a vodního hospodářství je podřízen Český hydrometeorologický ústav a Česká technická inspekce ochrany ovzduší.

§ 17

(¹) Ministerstvo dopravy je ústředním orgánem státní správy pro železniční, silniční a vnitrozemskou vodní dopravu, civilní letectví a pro pozemní komunikace.

(²) Ministerstvu dopravy je podřízena Česká letecká inspekce.

§ 18

Ministerstvo pošt a telekomunikací je ústředním orgánem státní správy ve věcech upravených poštovním zákonem a zákonem o telekomunikacích a pro správu pošt a telekomunikačních zařízení.

§ 19

(¹) Ministerstvo obchodu je ústředním orgánem státní správy pro vnitřní obchod, zahraniční obchod a pro cestovní ruch.

(²) Při ministerstvu obchodu působí Český výbor pro cestovní ruch, který je koordinačním orgánem složeným ze zástupců orgánů a organizací podílejících se na cestovním ruchu. Jeho složení i statut stanoví vláda České socialistické republiky.

(³) Ministerstvu obchodu je podřízena Česká obchodní inspekce.

Část třetí

Zásady činnosti ústředních orgánů státní správy

§ 20

Ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy uvedené v § 1 a 2 [dále jen „ministerstva“] plní v okruhu své působnosti úkoly stanovené v zákonech a v jiných obecně závazných právních předpisech.

§ 21

Ministerstva se ve veškeré své činnosti řídí ústavními a ostatními zákony a usneseními vlády.

§ 22

Ministerstva zkoumají společenskou problematiku v okruhu své působnosti, analyzují dosahované výsledky a činí opatření k řešení aktuálních otázek. Zpracovávají koncepce rozvoje svěřených odvětví a řešení stěžejních otázek, které předkládají vládě České socialistické republiky.

§ 23

Ministerstva předkládají za svěřená odvětví podklady potřebné pro přípravu návrhů plánů rozvoje hospodářství republiky, pro sestavení návrhů státních rozpočtů republiky a pro přípravu jiných opatření širšího dosahu. Zaujímají stanovisko k návrhům, které předkládají vládě České socialistické republiky jiná ministerstva, pokud se týkají okruhu jejich působnosti.

§ 24

Ministerstva pečují o náležitou právní úpravu věcí patřících do působnosti České socialistické republiky; připravují návrhy zákonů České národní rady a jiných obecně závazných právních předpisů; dbají o zachovávání zákonnosti v okruhu své působnosti a činí podle zákonů potřebná opatření k nápravě.

§ 25

Ministerstva spolupracují s příslušnými federálními orgány státní správy při rozvíjení mezinárodních vztahů ve svěřeném odvětví a při přípravě

mezinárodních smluv. Ministerstva v oblasti výlučné působnosti republiky zabezpečují provádění závazků vyplývajících z mezinárodních smluv a z členství Československé socialistické republiky v mezinárodních organizacích.

§ 26

Ministerstva jsou v pravidelném styku s příslušnými orgány Slovenské socialistické republiky, zejména si s nimi vyměňují zkušenosti, informace a podklady.

§ 27

[¹] Ministerstva při plnění svých úkolů úzce spolupracují. Využívají podnětů a součinnosti národních výborů, jakož i vědeckých a výzkumných institucí.

[²] Ministerstva si navzájem vyměňují potřebné informace a podklady. Nižší orgány státní správy jim podávají zprávy a sdělují údaje, které si příslušná ministerstva vyžadují v rozsahu nezbytně nutném pro plnění svých úkolů.

§ 28

Zásady činnosti a organizaci jednotlivých ministerstev podrobněji upraví statut, který schvaluje vláda České socialistické republiky.

Část čtvrtá

Závěrečná ustanovení

§ 29

[¹] Právní poměry organizací zabývajících se v České socialistické republice rozhlasovým a televizním vysíláním a agenturním zpravodajstvím a jejich vztahy k ústředním orgánům České socialistické republiky upraví zákon České národní rady.

[²] Zákon České národní rady též upraví právní poměry akademie věd v České socialistické republice a její vztahy k ústředním orgánům České socialistické republiky.

§ 30

V České socialistické republice neplatí tyto předpisy:

1. zákon č. 104/1963 Sb., o zřízení a pravomoci Vládního výboru pro cestovní ruch;

2. ustanovení § 4 vládního nařízení č. 10/1958 Sb., pokud stanoví podřízení Ústřední správy geodézie a kartografie ministru vnitra;

3. ustanovení § 1 odst. 2 zákona č. 115/1965 Sb., pokud stanoví podřízení Ústředního geologického úřadu ministerstvu hornictví.

§ 31

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Císař v. r.

Ing. Rázl v. r.

3

Z Á K O N

České národní rady

ze dne 8. ledna 1969

**o vyhlásování zákonů České národní rady a jiných obecně závazných právních předpisů
České socialistické republiky**

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

§ 1

Zákony České národní rady a zákonná opatření jejího předsednictva se vyhláší ve Sbírce zákonů.*)

§ 2

Ve Sbírce zákonů se dále vyhláší:

- a) nařízení vlády České socialistické republiky;
- b) usnesení vlády České socialistické republiky, která vláda určí k vyhlášení ve Sbírce zákonů;
- c) vyhlášky ministerstev a ostatních ústředních orgánů České socialistické republiky;
- d) obecně závazná nařízení, popřípadě vyhlášky krajských národních výborů, Národního výboru hlavního města Prahy a národních výborů přímo řízených vládou České socialistické republiky, je-li jejich vyhlášení ve Sbírce zákonů nutné nebo účelné;

- e) jiná opatření České národní rady a jejího předsednictva, vlády, jejich členů nebo ústředních orgánů České socialistické republiky, stanoví-li to zákon České národní rady nebo vyžaduje-li to povaha věci.

§ 3

Vyhlásování právních předpisů a jiných opatření uvedených v § 1 a 2, popřípadě oznámení o jejich vydání se provádí stejným způsobem jako u ostatních právních předpisů a opatření uveřejňovaných ve Sbírce zákonů.

§ 4

Vyhlášení právních předpisů uvedených v § 2 písm. a) a c), popřípadě oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů ministerstev a ostatních ústředních orgánů České socialistické republiky ve Sbírce zákonů je podmínkou jejich platnosti.

§ 5

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Dr. Císař v. r.

Ing. Ráží v. r.

*) zákonné opatření předsednictva Národního shromáždění č. 4/1962 Sb., o vyhlásování zákonů a jiných právních předpisů, ve znění zákona č. 164/1968 Sb.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PŘÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministerstvo kultury a informací

vydalo v dohodě s ústředním výborem Odborového svazu pracovníků umění a kultury a se souhlasem ministerstva práce a sociálních věcí

1. **Výnos** ministerstva kultury a informací ze dne 24. října 1968, čj. 14.950/68-V/2, kterým se mění a doplňuje ustanovení § 4 výnosu ministra školství a kultury ze dne 25. listopadu 1966, čj. 51.111/66-VE/2, **o úpravě platových poměrů uměleckých pracovníků v divadlech.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 24. října 1968.

2. **Výnos** ministerstva kultury a informací ze dne 19. prosince 1968, čj. 17.023/68-V/2, kterým se mění a doplňuje ustanovení § 2 výnosu ministra školství a kultury ze dne 25. listopadu 1966, čj. 51.111/66-VE/2, **o úpravě platových poměrů uměleckých pracovníků v divadlech.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 19. prosince 1968.

3. **Výnos** ministerstva kultury a informací ze dne 19. prosince 1968, čj. 16.800/68-V/2, kterým se mění a doplňuje ustanovení § 2 a 5 výnosu ministerstva kultury a informací ze dne 8. prosince 1967, čj. 13.700/67-V/2, **o úpravě platových poměrů uměleckých pracovníků ve státních symfonických orchestrech včetně jejich sólistů, komorních souborů a pěveckých sborů a ve Filmovém symfonickém orchestru.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 19. prosince 1968.

4. **Výnos** ministerstva kultury a informací ze dne 19. prosince 1968, čj. 17.096/68-V/2, kterým se mění a doplňuje ustanovení § 2 a 4 výnosu ministerstva kultury a informací ze dne 8. prosince 1967, čj. 14.440/67-V/2, **o úpravě platových poměrů uměleckých pracovníků ve státních souborech písní a tanců.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 19. prosince 1968.

5. **Výnos** ministerstva kultury a informací ze dne 19. prosince 1968, čj. 16.799/68-V/2, **o úpravě platových poměrů hudebníků z povolání.** Výnos nabyl účinnosti dnem 19. prosince 1968; ruší se jím všechny dříve vydané výnosy upravující platové poměry hudebníků z povolání.

Do výnosů uvedených pod poř. č. 1 až 4 lze nahlédnout na ministerstvu kultury a informací, na Kulturní správě Národního výboru hl. m. Prahy a Severočeského krajského národního výboru, odborech kultury (odborech školství a kultury) krajských národních výborů, pověřenectvu SNR pro kulturu a informace, ve všech divadlech, státních symfonických orchestrech Ústřed. ředitelství čs. státního filmu a státních souborech písní a tanců;

do výnosu pod poř. č. 5 lze nahlédnout na ministerstvu kultury a informací, pověřenectvu SNR pro kulturu a informace, Kulturní správě Národního výboru hl. m. Prahy a v Pražském kulturním středisku, v Českosl. cirkusech a varieté, ve Středisku hudebníků z povolání — Toncentrum v Praze a Koncertní a divadelní kanceláři v Bratislavě.

Ministerstvo dopravy

vydalo v dohodě s ústředním výborem Českého odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství a ústředním výborem Slovenského odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství podle § 12 odst. 2 zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů a podle § 30 odst. 2 vyhlášky č. 101/1966 Sb., o odměňování práce v nové soustavě plánovitého řízení národního hospodářství **výnos č. 30.532/68** ze dne 19. prosince 1968 **o úpravě mzdových podmínek řidičů silničních motorových vozidel, tramvají a troleibusů, závozníků, průvodčích a výhybkářů městských dopravních podniků v organizacích v oboru působnosti ministerstva dopravy.**

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1969. Dnem zavedení úpravy mzdových podmínek podle uvedeného výnosu pozbývá v jednotlivých organizacích v oboru působnosti ministerstva dopravy platnost vyhláška ministerstva dopravy č. 42/1962 Sb., o úpravě mzdových podmínek pro řidiče silničních motorových vozidel, pro závozníky a průvodčí autobusů ve znění vyhlášky č. 23/1967 Sb., a vyhlášky č. 118/1968 Sb.

Shora uvedený výnos bude uveřejněn ve Věstníku ministerstva dopravy č. 1/1969. Do věstníku lze nahlédnout v ministerstvu dopravy a u odborů dopravy všech krajských národních výborů a Národního výboru hl. města Prahy.

Ministerstvo práce a sociálních věcí v Praze

vydalo dne 18. 12. 1968 pod čj. VIII/2-8314 **Směrnici č. 12/1968, kterou se mění směrnice o ústavní péči č. 25/1964** Sbirky oznámení SÚSZ, ponechána v platnosti vyhl. č. 129/1967 Sb. Směrnice obsahuje předpisy o provádění ústavní sociální péče a stanoví výši a způsob úhrady nákladů ústavní péče.

Směrnice platí od 1. 1. 1969 a lze do ní nahlédnout v ministerstvu práce a sociálních věcí, v odborech sociálního zabezpečení krajských, okresních a obvodních národních výborů a v ústavech sociální péče.

Ministerstvo stavebnictví vydalo

podle § 12 odst. 2 zákona č. 53/1968 Sb., o změnách v organizaci a působnosti některých ústředních orgánů a podle § 30 odst. 2 vyhlášky č. 101/1966 Sb., o odměňování práce v nové soustavě plánovitého řízení národního hospodářství

— **výnos** ze dne 27. prosince 1968 SZ:344.2/19 — EP 1 1968 **o odměňování řidičů silničních motorových vozidel a závozníků.**

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1969 a byl zaslán příslušným organizacím dopisem ze dne 28. prosince 1968, SZ:344.2/20 — EP 1 1968.

Dnem zavedení úpravy mzdových podmínek podle tohoto výnosu pozbývá v jednotlivých organizacích oboru působnosti ministerstva stavebnictví platnost vyhláška č. 42/1962 Sb., o úpravě mzdových podmínek pro řidiče silničních motorových vozidel, pro závozníky a průvodčí autobusů, ve znění vyhlášek č. 23/1967 Sb. a č. 118/1968 Sb. zavedená výnosem ministerstva stavebnictví ze dne 20. prosince 1966 č. 30/1966 Věstník ministerstva stavebnictví o odměňování řidičů silničních motorových vozidel a závozníků.

Do výnosu je možno nahlédnout u organizací, kterých se týká, a na ministerstvu stavebnictví.

OZNÁMENÍ O UZAVŘENÍ MEZINÁRODNÍCH SMLUV**Ministerstvo zahraničních věcí**

oznamuje, že dne 22. října 1968 byl ve Vídni podepsán Protokol mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Rakouské republiky o zasedání československo-rakouské smíšené komise, který vstoupil v platnost dnem 1. ledna 1969.

Protokol upravuje výměnu zboží mezi oběma státy v roce 1969.

Text protokolu je uložen v archivu ministerstva zahraničních věcí.

Ministerstvo zahraničních věcí

oznamuje, že dne 27. listopadu 1968 byl v Praze podepsán Protokol mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

Protokol je účinný od 1. ledna 1969 a upravuje výměnu zboží mezi oběma státy v roce 1969.

Text Protokolu je uložen v archivu ministerstva zahraničních věcí.

Ministerstvo zahraničních věcí

oznamuje, že dne 18. prosince 1968 byl v Akkře podepsán Protokol o výměně zboží na rok 1969 mezi Československou socialistickou republikou a Republikou Ghana, který vstoupil v platnost dnem podpisu s účinností od 1. ledna 1969.

Protokol upravuje výměnu zboží mezi oběma státy v roce 1969.

Text Protokolu je uložen v archivu ministerstva zahraničních věcí.

Vydavatel: Federální statistický úřad — **Redakce:** Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů n. p., Praha 1-Malá Strana, Tržiště 9, telefon 53 38 41 až 49 — Vvčbní podle přání — Roční předplatné čini 48 Kčs a vybírá se v I. čtvrtletí — Zrušení odběru se uznává jen ke konci každého kalendářního čtvrtletí nejméně 10 dní před stanoveným datem — **Frankované reklamace** se uznávají jen dojdou-li do 15 dnů po vydání reklamované čísky — **Účet:** SACS Praha 1 II 0328 1 — **Novinová sazba** povolena poštou Praha 07 číslo 313 248 Be 55
Tiskne: Státní tiskárna, n. p., závod 1 v Praze 1-Malá Strana, Karmelitská 6
Dohledací pošta Praha 07